

رویکردهای معاصر در آموزش هنر

محمد رضا رهیده

کارشناس ارشد پژوهش هنر - دبیر هنر مدارس استان تهران

نام کتاب: رویکردهای معاصر در آموزش هنر

مؤلفان: ایوان گودالیوس - پگ اسپیرز

مترجم: فرشته صاحب‌قلم

ناشر: نشر نظر - ۹۰۳ ۲۸ ۸۸۸ - ۰۲۱

چاپ اول - ۱۳۹۰

این کتاب حاصل جمع‌بندی و تنظیم مقالاتی با موضوع اجتماع، هنر و آموزش از ایوان گودالیوس و پگ اسپیرز با ترجمه فرشته صاحب‌قلم و نیز ترجمه‌ای از کتاب **Edu-cation Contemporary Issues in Art** که توسط انتشارات **Prentice** در سال ۲۰۰۲ منتشر شده است. مقالات براساس تجربه‌های حاصل از تدریس در کلاس درس فراهم آمده‌اند و از همین رو جنبه کاربردی مؤثری دارند. ویژگی دیگر این مجموعه، روزآمد بودن اطلاعات با دیدی جامع‌نگرانه و همچنین به کارگیری رویکردهای نو در تألیف مقالات است که این ویژگی، در کتاب‌های چاپ شده اخیر در زمینه آموزش هنر کمتر به چشم می‌خورد.

تمرکز متون این کتاب اغلب بر مسائل معاصر چون هویت، و محیط پیرامون است. این مسائل در جهان هنر با توجه به نظریه انتقادی و مبحث آموزش هنر بررسی شده‌اند. نویسندگان این اثر می‌کوشند برای بیان این مسائل با رویکردهای مبتنی بر تدریس، ایده‌های تازه‌ای برای آموزگاران و دانشجویان سطوح مختلف داشته باشند. در حقیقت، این کتاب ترکیبی از دیدگاه‌های نظری با طرح و برنامه ملموس و عملی برای تولید محتوا و روش‌های آموزشی است.

کتاب گزیده مقالات «رویکردهای معاصر در آموزش هنر» در سه بخش تنظیم شده است. بخش نخست چارچوب‌های نظری است. در فصول زیرمجموعه این بخش چشم‌اندازهای نظری مختلف با تمرکز بر موضوع‌هایی چون جامعه

پسامدرن، فمینیسم و چندفرهنگی، فرهنگ عامه و فرهنگ تصویری مرور می‌شوند.

بخش دوم کتاب بر ابعاد تولید محتوای متون درسی، به ویژه برای سال‌های ابتدایی تمرکز یافته است؛ مسائلی چون هویت و تمایز، فرهنگ بصری، رسانه‌های عمومی و مسائل هنری در کلاس‌های ابتدایی.

بخش سوم به طرح و برنامه‌های «پداگوژیک» (شیوه‌های نوین تدریس) می‌پردازد. مباحث این فصل حول محور رابطه پداگوژی و محتوا طرح شده‌اند؛ بحث‌هایی نظیر طرح و برنامه‌های خاص آموزشی و ارزیابی مسائل محتوایی براساس برنامه‌های درسی.

نویسندگان این اثر در مقدمه‌ای بر آن نوشته‌اند: «متونی که در این کتاب گرد آمده‌اند، هر دو رویکرد نظری و عملی به مسائل معاصر را در برمی‌گیرند. برای ما اهمیت بالایی دارد که خوانندگانمان میان مطالبی که در کتاب می‌خوانند، اطلاعاتی که می‌گیرند و تجربه زیسته خود رابطه برقرار کنند. برای تسهیل این امر، هر فصل را با پرسش‌ها و طرح مسئله‌هایی آغاز می‌کنیم و خوانندگان را تشویق می‌کنیم که به این پرسش‌ها و پاسخ آن‌ها بپندیشند و از آن‌ها به‌عنوان چارچوبی برای شکل مطالعه و دنبال کردن فصل استفاده کنند»

در پایان هر فصل این کتاب پرسش‌هایی مطرح می‌شوند تا خواننده در پرتو درک توسعه یافته حاصل از مطالعه و پی‌گیری مباحث فصل، دوباره در پاسخ‌های اولیه خود تأمل کند و به تفاوت‌های احتمالی پاسخ‌هایش در ابتدا و پایان فصل بیندیشد. نویسندگان این کتاب در عین ارائه رویکرد اندیشمندانه به قلمرو ایده‌ها و مفاهیم پیچیده اجتماعی، سیاسی و آموزشی در فراگیری مسائل هنری، زبانی مستقیم و سراسر دارند. همچنان که خواننده در سیر کتاب با تنوع راه‌های تدریس مباحث هنری آشنا می‌شود و درک درستی از این تنوع پیدا می‌کند.